

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИ ОДЕСЬКОМУ ІНСТИТУТІ ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Циклова комісія з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Затверджую:

Директор Фахового коледжу при
Одеському інституті ПрАТ «ВНЗ
«МАУП»

Ольга ЖОВНЯК
2026 р.

Схвалено на засіданні циклової
комісії з загальнонаукових,
соціальних та поведінкових
дисциплін

Протокол №2 від «24» лютого 2026р.

Голова циклової комісії

Алла НЕРУБАССЬКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психології управління

Спеціальність

D3 Менеджмент

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійної програми

«Менеджмент»

Розробник(-и) силябусу навчальної дисципліни:

Нерубасська Алла Олександрівна – викладач циклової комісії з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін _____

Викладач:

Нерубасська Алла Олександрівна - викладач циклової комісії з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін _____

Силябус розглянуто на засіданні циклової комісії з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Протокол № 2 від «24» лютого 2026 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Основи психології управління
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	D3 Менеджмент
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>3 кредити/90 год Лекції: 20 години Семінарські/практичні заняття: 16 годин Самостійна робота: 54 годин</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>VI семестр</i>
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://odessa.maup.com.ua/pro-koledj/obovjzkovi-osvitni-komponenti-opp-menedzhment/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

П.І.Б. викладача	Нерубаська Алла Олександрівна
Кваліфікаційна категорія	спеціаліст
Посада	викладач циклової комісії з загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін
Дисципліни, які викладає викладач	Основи психології управління, Основи комунікації, Основи філософських знань
Контактна інформація викладача	
Е-mail:	saylor03@ukr.net
Контактний телефон	
Телефон циклової комісії (зовнішній, за наявності)	(048) 723-23-21
Портфоліо викладача на сайті циклової комісії/коледжу (за наявності)	https://odesa.maup.com.ua/nerubasska-alla-oleksandrivna/

Анотація курсу. У сучасному динамічному професійному середовищі ефективно управління персоналом та прийняття рішень потребує глибокого розуміння психологічних процесів, що впливають на поведінку співробітників. Курс спрямований на підготовку фахівців, здатних аналізувати мотивацію, емоційні та когнітивні особливості працівників, використовувати психологічні методи підвищення ефективності командної роботи та керівництва, формувати позитивний клімат у колективі та розвивати лідерські компетенції через професійний психологічний підхід до управлінських процесів.

Предметом вивчення є сукупність теоретичних знань, методологічних підходів та практичних інструментів застосування психологічних принципів у процесах управління персоналом та організацією. Курс охоплює вивчення психологічних закономірностей поведінки людей у колективах, мотивації та емоційної сфери працівників, методів лідерства

та управління командою, а також механізмів ефективного прийняття рішень і подолання конфліктів. Особлива увага приділяється розвитку управлінських компетентностей через психологічний аналіз ситуацій, формування позитивного мікроклімату в колективі та застосування сучасних інструментів мотивації та психологічної підтримки персоналу.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів системи знань про психологічні закономірності поведінки людини та колективу, основи мотивації, управління емоційними та когнітивними процесами персоналу, розуміння механізмів ефективного лідерства та командної взаємодії. Курс також спрямований на розвиток умінь і навичок аналізу психологічних аспектів управлінських рішень, подолання конфліктів, стимулювання продуктивної взаємодії в колективі та формування позитивного мікроклімату задля підвищення ефективності організаційної діяльності та конкурентоспроможності фахівця.

Завдання: полягають у забезпеченні розуміння психологічних основ управлінської діяльності, закономірностей поведінки людей та колективів, механізмів мотивації, лідерства та впливу на персонал. Завдання курсу передбачають формування у здобувачів здатності аналізувати психологічні аспекти управлінських рішень, ефективно взаємодіяти в команді, розпізнавати конфліктні ситуації та застосовувати методи їх подолання. Особлива увага приділяється розвитку навичок стимулювання продуктивності, управління стресом і емоційним кліматом у колективі, формуванню корпоративної культури та створенню сприятливого мікроклімату, що забезпечує ефективну організаційну діяльність та підвищує конкурентоспроможність фахівця.

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, набуті студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Основи психології управління», забезпечують успішне засвоєння інших дисциплін, орієнтованих на формування професійних компетентностей, зокрема: «Психологія професійної діяльності», «Управління персоналом», «Соціально- трудові відносини та зайнятість» та інших.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

СК2. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК10. Розуміння принципів психології та використання їх у професійній діяльності.

Результати навчання:

РН9. Пропонувати ефективні методи мотивування персоналу підприємства (підрозділу) для підвищення продуктивності праці.

РН10. Демонструвати навички самостійної роботи, критики і самокритики, відкритості до нових знань.

РН12. Демонструвати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.

РН16. Застосовувати знання з психології для розв'язання професійних завдань.

Зміст дисципліни

Курс складається з двох змістових модулів:

1. Теоретико-методологічні основи психології управління
2. Прикладні аспекти психологічного управління та роботи з персоналом

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи психології управління

- Тема 1. Сутність та значення психології управління у професійній діяльності
- Тема 2. Основні психологічні теорії мотивації та їх застосування в управлінні
- Тема 3. Психологічні типи особистості та їх вплив на стиль керівництва
- Тема 4. Емоційний інтелект керівника та психологія прийняття рішень
- Тема 5. Міжособистісні стосунки та командна психологія
- Тема 6. Психологічні аспекти конфліктів та методи їх подолання
- Тема 7. Лідерство: стилі, методи впливу та мотивації персоналу
- Тема 8. Психологічні бар'єри у спілкуванні та управлінській взаємодії

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти психологічного управління та роботи з персоналом

- Тема 9. Психологія ефективного керівного впливу на колектив
- Тема 10. Методи мотивації та стимулювання працівників
- Тема 11. Психологія прийняття рішень у складних управлінських ситуаціях
- Тема 12. Управління стресом та емоційний клімат у колективі
- Тема 13. Формування корпоративної культури та командного духу
- Тема 14. Психологічні аспекти адаптації нових працівників
- Тема 15. Використання психологічних методів оцінки та розвитку персоналу

Тематика практичних занять

1. Аналіз психологічного профілю керівника та персоналу.
2. Виявлення мотиваційних факторів у команді та їх практичне використання.
3. Вивчення стилів лідерства та їх вплив на продуктивність колективу.
4. Розробка стратегій ефективного управління конфліктами.
5. Симуляція управлінських ситуацій та прийняття рішень.
6. Техніки розвитку емоційного інтелекту керівника.
7. Психологічні методи підвищення командної згуртованості.
8. Практичні кейси з управління стресом та емоційним кліматом.
9. Використання психологічних тестів для оцінки персоналу.
10. Формування плану розвитку компетентностей працівників.
11. Психологічні аспекти мотиваційних бесід та зворотного зв'язку.
12. Методи психологічного аналізу ефективності управлінських рішень.
13. Практика побудови корпоративної культури та підтримки командного духу.

Технічне обладнання/програмне забезпечення – мультимедійний проєктор та комп'ютер для проведення аудиторних та семінарських/практичних занять, доступ здобувачів до Інтернету.

Форми та методи контролю.

Форми контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

- поточний контроль,
- виконання самостійної роботи (індивідуального завдання),
- підсумковий (семестровий) контроль.

Поточний контроль на аудиторних заняттях проводять систематично з метою з'ясування рівня розуміння, засвоєння та оволодіння навчальним матеріалом здобувачами, здійснення коригування навчальних технологій, які застосовують у процесі викладання дисципліни.

Основними формами проведення такого виду контролю є: усне або письмове опитування на практичних, семінарських та лекційних заняттях; оцінювання результатів розв'язання задач та практичних ситуацій (кейсів); комп'ютерне тестування тощо.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання письмової контрольної роботи.

Контроль за виконанням самостійної та/або індивідуальної роботи дозволяє виявити вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, добирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Основними формами контролю самостійної роботи є: оцінювання оглядів наукових публікацій за визначеною тематикою; підготовка рефератів, есе; виконання науково-дослідних, практичних завдань, курсових робіт (проектів) тощо.

Семестровий контроль - це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача передвищої освіти за семестр, яке проводять у формі заліку або іспиту (відповідно до навчального плану).

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://surl.li/ijygzp>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
68-74	D		
60-67	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
35-59	FX		
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали

- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

Самостійна робота перевіряється під час практичного заняття або на консультації.

Критерії оцінювання модульного контролю.

№	Критерії оцінки знань студента, виявлених під час проведення модульного контролю	Кількість балів
1.	Студент в процесі письмової відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо.	25
2.	Студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у	15

	визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань, тощо.	
3.	Студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповіді на 1/3 (одну третину) поставлених запитань тощо.	10
4.	Студент дає неправильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання тощо.	0

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (рефератів, контрольних домашніх завдань тощо)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Інтернет), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	2

Орієнтовна структура індивідуального завдання: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Максимальна кількість балів – 30 балів.

Теми для індивідуального завдання:

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти психології управління

1. Еволюція теорій управлінської психології та їх практичне застосування.
2. Роль емоційного інтелекту керівника у формуванні корпоративної культури та згуртуванні команди.
3. Порівняльний аналіз стилів лідерства та психологічного впливу на колектив.
4. Дослідження психологічних бар'єрів у командній взаємодії та способи їх подолання.
5. Етичні засади психології управління: принципи та норми взаємодії з персоналом.
6. Роль активного слухання та емпатії у прийнятті управлінських рішень.
7. Психологія лідерства у багатонаціональних та мультикультурних командах.

8. Аналіз психологічної поведінки відомих керівників та управлінських команд (на прикладі кейсів або відеоматеріалів).
9. Вплив професійної комунікації та культури мовлення на авторитет керівника.
10. Психологічні «шуми» у процесі управлінської взаємодії та їх подолання.
11. Проксеміка та організація робочого простору як інструмент психологічного управління.
12. Крос-культурні особливості поведінки та впливу на колектив.
13. Мистецтво переконання та психологічні прийоми впливу на працівників.
14. Залежність стилю управління від типу темпераменту керівника та працівників.
15. Значення емпатії при делегуванні повноважень та наданні зворотного зв'язку.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти психології управління

1. Розробка сценарію мотиваційної або інструктивної наради керівника.
2. Психологічні стратегії поведінки в конфліктних ситуаціях на робочому місці.
3. Підготовка до переговорів із працівниками: психологічні тактики та методи впливу.
4. Аудит психологічних аспектів електронного спілкування та корпоративної комунікації.
5. Психологічні принципи побудови ефективних презентацій та нарад.
6. Методи антикризового психологічного управління та підтримка колективу в стресових ситуаціях.
7. Виявлення та протидія психологічним маніпуляціям у професійному середовищі.
8. Роль керівника як медіатора у вирішенні внутрішньокорпоративних суперечок.
9. Підготовка портфоліо управлінської документації з урахуванням психологічних аспектів сприйняття інформації.
10. Правила організації ефективних командних нарад з урахуванням психології групи.
11. Створення особистого бренду керівника через психологічно обґрунтовану комунікацію.
12. Розробка «Elevator Pitch» для керівника: психологічні аспекти впливу на слухача.
13. Особливості ведення переговорів у форматі «Win-Win» з психологічним підходом.
14. Психологічні методи візуалізації та подання складних даних керівництву.
15. Аналіз реальних кейсів психологічних криз у компаніях та оцінка дій керівництва.

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Основи психології управління» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Основи психології управління» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань,

які здатні розвинути практичні уміння та навички, за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед здобувачів).

Рекомендовані джерела інформації.

Основна

1. Гусєв О. М. Психологія управління: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2020. 328 с.
2. Селіванова Л. В. Психологія лідерства та мотивації персоналу: підручник. Харків: ХНУ, 2019. 312 с.
3. Левченко П. І. Психологія ефективного управління колективом: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2021. 256 с.
4. Дмитренко В. С. Теорії менеджменту та психологія керівника: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2021. 304 с.
5. Основи психології управління: навчальний посібник / О. М. Коваленко, Т. В. Іванова та ін.; за ред. проф. Шевченка В. М.; Нац. техн. ун-т. Львів, 2022. 400 с.
6. Богданова С. Психологічні аспекти командної роботи та управління конфліктами. Київ: Центр навчальної літератури, 2022. 280 с.
7. Цифрові технології управління та психологія керівництва: підручник / В. Ю. Степанов, Ю. М. Бондар, 2022. 216 с.

Додаткова

1. Павлова О. В. Психологічні особливості управлінської взаємодії в умовах стресу. Вісник економіки та управління, №52, 2023. С. 55-64.
2. Моргунова Н. С., Рябініна О. В. Емоційний інтелект керівника як фактор ефективності управління. Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна, №31, 2021. С. 88-94.
3. Терещенко С. В. Психологічні методи вирішення конфліктів у корпоративному середовищі. Вчені записки Університету «КРОК», №1 (65), 2022. С. 142-150.
4. Бибик С. П. Стратегії мотивації та комунікації керівника у сучасному бізнесі. Культура слова, №92, 2020. С. 44-55.
5. Кузнецова Л. М. Психологія впливу та управлінського переконання. Економіка і суспільство, №50, 2022. С. 77-85.

Інформаційні ресурси:

1. Coursera. Leadership and Management Courses. URL: <https://www.coursera.org/browse/business/leadership-and-management>
2. EdX. Leadership and Management Skills. URL: <https://www.edx.org/learn/leadership-management>
3. Платформа Prometheus. Курс «Психологія управління та командна взаємодія». URL: <https://prometheus.org.ua>
4. Електронна бібліотека НБУВ. Психологія управління та організаційна психологія. URL: <http://www.nbu.gov.ua>

5. MindTools. Leadership & Management Insights. URL: https://www.mindtools.com/pages/main/newMN_LDR.htm
6. SkillsYouNeed. Leadership Skills. URL: <https://www.skillsyouneed.com/ips/leadership-skills.html>
7. Yakaboo. Психологія лідерства та управління. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/knigi/psihologija-liderstva.html>
8. Toastmasters International. Ресурси розвитку лідерських та управлінських навичок. URL: <https://www.toastmasters.org>